

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 090359 20 Rev 2
Banjaluka, 13.01.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Tanje Bundalo kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca „M.e.“ a.d. B. - u stečaju, zastupana po punomoćnicima K. B. i K.S., advokatima iz B. Protiv tužene „U.B.“ a.d. B., zastupana po punomoćniku A. O., advokatu iz B.1, radi sticanja bez osnova, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 090359 19 Pž 2 od 25.06.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 13.01.2021. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, presuda Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 090359 19 Pž 2 od 25.06.2020. godine se ukida i predmet se vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 090359 19 Ps 2 od 30.09.2019. godine, obavezana je tužena „U.B.“ a.d. B., da na ime ostvarene koristi upotrebom tuđe stvari u vremenskom periodu od 01.12.2003. godine, do 28.11.2011. godine, isplati tužiocu „M.e.“ a.d. B. - u stečaju, iznos od 1.401.839,32 KM, sa zakonskom zeteznom kamatom od 22.10.2013. godine, do isplate, kao i da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 17.652,90 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 30.09.2019. godine, do isplate, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Preostali dio zahtjeva tužioca za isplatu zakonske zatezne kamate, koji predstavlja razliku između traženog i dosuđenog iznosa je odbijen (mada je prvostepeni sud u izreci nepravilno propustio da navede riječ „odbija“).

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 090359 19 Pž 2 od 25.06.2020. godine, žalba tužene je uvažena i presuda Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj: 57 0 Ps 090359 19 Ps 2 od 30.09.2019. godine, u pobijanom obavezujućem dijelu (stav 1. izreke), preinačena na način, da je odbijen zahtjev tužioca „M.e.“ a. d. B. - u stečaju, da mu tužena „U.B.“ a.d. B., na ime ostvarene koristi upotrebom tuđe stvari u periodu od 01.12.2003. godine, do 28.11.2011. godine, isplati iznos od 1.401,839,32 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 22.10.2013. godine, do isplate, kao i da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 17.652,90 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 30.09.2019. godine, do isplate.

Obavezan je tužilac „M.e.“ a. d. B. - u stečaju, da tuženoj „U.B.“ a.d. B., nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 8.950,50 KM, u roku od 30 dana.

Blagovremenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužilac, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji i pobijana presuda preinači.

U odgovoru na reviziju tužena predlaže da se revizija odbije.

Revizija je osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužioca da mu tužena na ime ostvarene koristi upotrebom tuđe stvari u vremenskom periodu od 01.12.2003. godine, do 28.11.2011. godine, isplati iznos od 1.401.839,32 KM i na ime dospjele zakonske zatezne kamate obračunate na iznos glavnog potraživanja do 18.02.2019. godine, iznos od 1.401.839,32 KM.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio da su parnične stranke bile u poslovnom odnosu po osnovu ugovora o dugoročnom kreditu koji je zaključen 25.12.2000. godine, između tadašnje „B. b.“ a.d. B. (pravnog prednika tužene) i „M.e.“ d.d. B., kao korisnika kredita; da je navedenim ugovorom banka odobrila dugoročni kredit tužiocu za trajna obrtna sredstva u iznosu od 927.737,69 KM; da su ugovorne strane zaključile i ugovor o kratkoročnom kreditu 10.11.2000. godine, kojim je banka odobrila tužiocu kratkoročni kredit u iznosu od 430.000,00 KM; da je i jednim i drugim ugovorom ugovorena hipoteka na nekretninama korisnika i da je rješenjem Osnovnog suda u Banjaluci broj: I-1009/01 od 21.03.2001. godine, određena uknjižba založnog prava u korist povjerioca „B.b.“ a.d. B., na nekretninama dužnika „M.e.“ B. u z.k. ulošku broj: 12318 k.o. B. i z.k. ul. broj: 12318 k.o. B.; da tužilac nije vršio otplatu odobrenih kredita, pa su ugovorne strane zaključile ugovor o vansudskom poravnanju dana 21.11.2003. godine, kojim su konstatovale da je nesporno ukupno potraživanje banke prema dužniku na dan 31.10.2003. godine u iznosu od 1.945.150,45 KM po osnovu oba odobrena kredita i da su saglasne da dužnik izmiri svoje dugovanje prema povjeriocu na taj način što će dozvoliti prenos prava vlasništva na dio nekretnina i to k.č. broj: 685/54, upisane u z.k. ul. 12318 k.o. B., što se u naravi odnosi na dio suterena tzv. objekta „B“ u ukupnoj površini od 874,72 m², koje nekretnine po osnovu zakupa drže u posjedu Pošte Srpske i Preduzeće „C.“ d.o.o. B.; da se navedenim ugovorom dužnik (tužilac) obavezao da nekretninu koja se nalazi na k. č. broj: 685/54, upisana u z. k. ul. broj: 2318 k. o. B., tzv. „B“ objekat, izdvoji kao posebnu građevinsku cjelinu i upiše u zemljišno - knjižno tijelo bez tereta, kako bi povjerilac (tužena banka) mogao da se upiše kao zemljišno - knjižni vlasnik sa 1/3 dijela te nekretnine, dok se povjerilac obavezao da će poštovati već zaključene ugovore o zakupu poslovnog prostora (koje je tužilac 2002. godine zaključio sa Srpskim Poštama i C. B.) i nastaviti da se po tim ugovorom ponaša kao zakupodavac; da do prenosa prava vlasništva na tuženu na objektu koji se nalazi na predmetnoj nekretnini nije došlo; da je nakon toga zaključen ugovor o regulisanju imovinsko pravnih odnosa 27.10.2004. godine između tužioca, tužene i Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. B., kojim ugovorom se Preduzeće za poštanski saobraćaj obavezalo da potraživanja tužioca prema tuženoj u iznosu od 1.750.000,00 KM plati

tuženoj, a da tužilac i tužena Preduzeću za poštanski saobraćaj priznaju pravo svojine na k.č. broj: 685/54 sa 1/1 dijela, odnosno na nekretninama iz z.k. ul. broj 12318 k.o. B. sa 1/3 dijela; da je Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske izvršilo svoje obaveze iz navedenog „trojnog“ ugovora i uplatilo tuženoj 1.300.000,00 KM; da je 12.07.2010. godine otvoren stečajni postupak nad tužiocem; da je tužena kao različni povjerilac podnijela prijavu potraživanja u stečaju s pravom odvojenog namirenja iz založene nepokretne imovine za oba kredita u ukupnom iznosu od 3.161.311,56 KM, koje potraživanje je stečajni upravnik na ispitnom ročištu osporio; da je dana 28.11.2011. godine, izvršena primopredaja predmetnog poslovnog prostora u suterenu „B“ objekta „M.e.“ a.d. B., između predstavnika Pošta Srpske a.d. B. i „M.e.“ a.d. B.; da su ugovorom od 28.01.2013. godine o uređenju međusobnih odnosa po osnovu raskida ugovora tužena i Preduzeće za poštanski saobraćaj a.d. B., regulisali međusobne odnosa u vezi sa ugovorom koji su zaključili dana 27.10.2004. godine.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud, odlučujući o eventualnom tužbenom zahtjevu, a cijeneći da je u ovom postupku već odlučeno o primarnom tužbenom zahtjevu, kojim je utvrđeno da postoji potraživanje tužene prema tužiocu po osnovu zaključenih Ugovora o kratkoročnom i Ugovora o dugoročnom kreditu, nalazi da tužilac nije ispunio svoje obaveze ni prema Ugovoru o vansudskom poravnanju od 21.11.2003. godine, ni prema Ugovoru o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2004. godine, te su isti zbog neispunjenja raskinuti, da je tužilac zaključenjem Ugovora o vansudskom poravnanju (član 5.) na tuženu prenio i prava iz ugovora o zakupu, koji je tužilac imao zaključen sa Srpskim poštama B. i C. B. i da je obaveza tužene bila da poštuje zaključene ugovore i da se nastavi po tim ugovorima ponašati kao zakupodavac; da je članom 6. Ugovora o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2004. godine, predviđeno da za slučaj raskida ovog ugovora Ugovor o zakupu od 16.12.2002. godine, ostaje na snazi, odnosno da je Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. B., u obavezi da sve neizmirene mjesečne zakupnine od vremena potpisa tog ugovora isplati „Novoj B.b.“ a.d. B. odmah i da nastavi da koristi poslovni prostor po uslovima utvrđenim u pomenutom Ugovoru o zakupu, pa da je neosnovano pozivanje tužene da nije dužna tužiocu vratiti koristi koje je stekla predajom predmetnog poslovnog prostora, jer je tužilac te koristi - zakupninu izričito prenio na tuženu, a da je činjenica da li je tužena i ostvarila korist bez značaja, jer je za vrijeme trajanja ugovora o zakupu sa Poštama Srpske i C. B. tužilac onemogućen u sticanju.

Dalje prvostepeni sud zaključuje da, kako su Ugovor o vansudskom poravnanju od 21.11.2003. godine i Ugovor o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2004. godine, raskinuti, a navedenim ugovorom tužena je stupila na mjesto zakupodavca iz postojećih ugovora o zakupu između tužioca, kao zakupodavca i Pošta Srpske i C. B., kao zakupaca, da je osnovan zahtjev tužioca za naknadu koristi koje je tužena stekla upotrebom nekretnine koja je po navedenim ugovorima trebala biti prodana tuženoj, odnosno kasnije zaključenim ugovorom Poštama Srpske, te da je tužena zaključenjem Ugovora o vansudskom poravnanju od 21.11.2003. godine, imala pravni osnov za ubiranje zakupnine od postojećeg zakupca, ali da je raskidom navedenog ugovora, kao i raskidom Ugovora o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2004. godine, pravni osnov za upotrebu stvari, ubiranjem zakupnine otpao, pa se u tom smislu za vrijeme držanja u posjedu predmetnog poslovnog prostora, tj. u periodu od 21.11.2003. godine, do 28.11.2011. godine, tužena

pojavljuje kao korisnik tuđe stvari bez osnova, tj. sa osnovom koji je naknadno otpao, a da je za to vrijeme tužilac onemogućen u korišćenju stvari, slijedom čega nalazi da je osnovan zahtjev tužioca za naknadu koristi koje je tužena ostvarila upotrebom stvari, pri čemu pitanje krivice za raskid ugovora nije od značaja, jer tužilac ne traži naknadu štete zbog raskida ugovora, već naknadu koristi stečene upotrebom tuđe stvari, što predstavlja vid pravno neosnovanog obogaćenja.

Visinu koristi koju je tužena ostvarila upotrebom tuđe stvari, prvostepeni sud utvrđuje na osnovu nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke kome je poklonio vjeru, iz koga proizlazi da je vrijednost zakupnine koju bi tužilac ostvario da je bio u posjedu poslovnog prostora u vremenskom periodu od 01.12.2003. godine, (kao dana zaključenja Ugovora o vansudskom poravnanju), do 28.11.2011. godine, (kao dana kad je izvršena primopredaja objekta) i to tzv. objekta „B“, ukupne površine 874,72 m², koji se nalazi u B., u ulici V.K. broj 6, u iznosu od 1.401.839,32 KM, da je vještak prilikom izračunavanja zakupnine imao u vidu zaključene ugovore o zakupu predmetnog poslovnog prostora, što je detaljno naveo u osnovnom nalazu i mišljenju od 15.03.2014. godine, kod kojeg je ostao i prilikom izrade nalaza i mišljenja od 18.03.2019. godine, da ni stranke nisu imale konkretnih primjedbi na nalaz i mišljenje vještaka, iz kojeg razloga je pozivom na odredbu člana 219. Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, u daljem tekstu ZOO) sudio kao u izreci prvostepene presude.

Činjenica da je ulaganjem u poslovni prostor Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, povećana vrijednost predmeta zakupa (poslovnih prostora tužioca) za iznos od 500.000,00 KM, po mišljenju prvostepenog suda može biti od uticaja na odnos tužioca i preduzeća za Poštanski saobraćaj, dok u ovoj parnici nema značaja, jer se u konkretnom slučaju radi o sticanju bez osnova i primjenjuje se opšti rok zastarjelosti od deset godina. Kako je Ugovor o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2004. godine raskinut protekom dvije godine od dana njegovog zaključenja (član 4.), s obzirom da tužilac u tom roku nije ispunio svoju ugovornu obavezu, tj. dana 27.10.2006. godine, tužba po osnovu sticanja bez osnova mogla se podnijeti najkasnije do 27.10.2016. godine, a kako je zahtjev za naknadu koristi ostvarenih upotrebom tuđe stvari tužilac podnio dana 22.10.2013. godine, to nalazi da u konkretnom slučaju nije nastupila zastarjelost potraživanja.

Takođe, prvostepeni sud obrazlaže da tužena nije kriva za raskid ugovora, već tužilac, pa se tužena ne smatra nesavjesnim držaocem i tužilac ima pravo na zakonsku zateznu kamatu od dana podnošenja zahtjeva, tj. od 22.10.2013. godine, a ne od dana dospelosti svakog pojedinog iznosa zakupnine, pa je preostali dio zahtjeva tužioca za isplatu zakonske zatezne kamate, odbijen.

Odlučujući o žalbi tužene drugostepeni sud je žalbu usvojio i prvostepenu presudu preinačio u pobijanom obavezujućem dijelu (stav 1. izreke), temeljem odredbe člana 229. stav 1. točka 4. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), na način da je odbio zahtjev tužioca da mu tužena na ime ostvarene koristi upotrebom tuđe stvari u periodu od 01.12.2003. godine, do 28.11.2011. godine, isplati iznos od 1.401,839,32 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 22.10.2013. godine, do isplate, kao i da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 17.652,90 KM, sa

zakonskom zateznom kamatom od 30.09.2019. godine, do isplate, uz obavezu tužioca da tuženoj naknadi troškove postupka.

Obrazložio je da je kod nesporne činjenice da su raskinuti i Ugovor o vansudskom poravnanju od 21.11.2003. godine i Ugovor o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2014. godine, to i dalje egzistira Ugovor o zakupu, koji je zaključen između tužioca kao zakupodavca i Srpskih pošta, dana 16.02.2002. godine, pa da tužena u konkretnom slučaju nije pasivno legitimisana.

Dalje drugostepeni sud nalazi da tužilac nije dokazao da je tužena po osnovu zakupnine direktno primila bilo kakav iznos na ime zakupnine od trećih lica, niti je dokazao da je tužena uvećala svoju imovinu na štetu tužioca, pa smatra da je pogrešan zaključak prvostepenog suda da je tužilac koristi - zakupninu prenio na tuženu, kod nesporne činjenice da su raskinuti i Ugovor o vansudskom poravnanju od 21.11.2003. godine i Ugovor o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2014. godine, što znači da je i dalje ostao na snazi Ugovor o zakupu od 16.12.2002. godine i da tužilac naknadu po osnovu zakupnine može potraživati samo od Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. B.

Takođe, drugostepeni sud zaključuje da tužilac nije dokazao ni da je tužena primala bilo kakav novac po osnovu zakupnine dok je Ugovor o vansudskom poravnanju bio na snazi u periodu od 21.11.2003. godine, do 27.04.2004. godine, kada je stavljen van snage potpisivanjem Ugovora o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa, niti da je tužilac dokazao da je tužena stekla pravo na spornim nekretninama, a ni da je predmetni poslovni prostor predat u posjed tuženoj, pa da je pogrešan zaključak prvostepenog suda da se u periodu od 21.11.2003. godine, do 28.11.2011. godine, tužena pojavljuje kao korisnik tuđe stvari bez osnova i da je za taj period tužilac onemogućen u korišćenju stvari, te da mu pripada naknada koristi koje je tužena ostvarila upotrebom tuđe stvari.

Odluka drugostepenog suda nije pravilna.

Tužilac svoj eventualni tužbeni zahtjev zasniva na odredbi člana 219. ZOO, a temelji na tvrdnjama da je tužena po zaključenim ugovorima - Ugovoru o vansudskom poravnanju od 21.11.2003. godine i Ugovoru o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2014. godine, u vremenskom periodu od 01.12.2003. godine do 28.11.2011. godine koristila poslovne prostorije tužioca, na način da je bila u svojstvu zakupodavca i imala pravo da ubire zakupninu, te tako ostvarila korist upotrebom tuđe stvari u navedenom vremenskom periodu, koja korist se ogleda u visini izgubljene zakupnine koju bi tužilac ostvario od izdavanja poslovnih prostora.

Nije sporno među strankama da je tužilac 16.12.2002. godine kao zakupodavac zaključio sa Poštama Srpske kao zakupcem ugovor o zakupu poslovnog prostora u suterenu objekta M.e. u B., u ulici V.K. broj 6. u površini 591,65 KM, za mjesečnu cijenu zakupa 8.874,75 KM i ugovor o zakupu sa zakupacem C. B., u površini 150 m², za cijenu 1.650,00 KM mjesečno.

Mada ovi ugovori o zakupu nisu izvedeni kao dokaz, njihovo postojanje i sadržaj potvrđuju i same stranke u zaključenom Ugovoru o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2004. godine.

Dalje nije sporno da tužilac nije vršio otplatu odobrenih kredita od strane tužene, pa su parnične stranke zaključile ugovor o vansudskom poravnanju dana 21.11.2003. godine, kojim su konstatovale da je nesporno ukupno potraživanje banke prema dužniku na dan 31.10.2003. godine u iznosu od 1.945.150,45 KM i da su saglasne da dužnik izmiri svoje dugovanje prema povjeriocu na taj način što će dozvoliti prenos prava vlasništva na dio nekretnina i to k.č. broj: 685/54, upisane u z.k. ul. 12318 k.o. B., a članom 5. je dogovoreno da ostaju na snazi ugovori o zakupu koje je tužilac imao zaključene sa Srpskim poštama B. i C.B. i da je obaveza tužene da poštuje zaključene ugovore i da se nastavi po tim ugovorima ponaša kao zakupodavac. Time je tužena stupila u prava zakupodavca po zaključenim ugovorima o zakupu.

Takođe, nakon toga je između tužioca, tužene i Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. B., zaključen 27.10.2004. godine Ugovor o regulisanju imovinsko pravnih odnosa, kojim se Preduzeće za poštanski saobraćaj obavezalo da potraživanja tužioca plati tuženoj u iznosu od 1.750.000,00 KM, a da tužilac i tužena Preduzeću za poštanski saobraćaj priznaju pravo svojine na k.č. broj: 685/54 sa 1/1 dijela, odnosno na nekretninama iz z.k. ul. broj 12318 k.o. B. sa 1/3 dijela. Članom 6. ovog Ugovora predviđeno da za slučaj raskida ovog ugovora Ugovor o zakupu od 16.12.2002. godine, ostaje na snazi, odnosno da je Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. B., u obavezi da sve neizmirene mjesečne zakupnine od vremena potpisa tog ugovora isplati „N.B.b.“ a.d. B. odmah i da nastavi da koristi poslovni prostor po uslovima utvrđenim u pomenutom Ugovoru o zakupu.

Tužilac nije ispunio svoje obaveze ni prema Ugovoru o vansudskom poravnanju od 21.11.2003. godine, ni prema Ugovoru o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2004. godine, te su isti zbog neispunjenja raskinuti, i to Ugovor o vansudskom poravnanju zaključenjem Ugovora o regulisanju imovinsko - pravnih odnosa od 27.10.2004. godine, a taj Ugovor protekom dvije godine od njegovog zaključenja (član 4.), odnosno 27.10.2006. godine.

U međuvremenu, Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske u izvršenju svoje obaveze iz navedenog „trojnog“ ugovora uplatilo je tuženoj ukupno 1.300.000,00 KM (dio plaćen 29.12.2004. godine, te 06.05.2005. i 15.02.2006. godine). Nakon što je nad tužiocem 2010. godine otvoren stečajni postupak, tužiocu su Pošte Srpske 28.11.2011. godine predale u posjed ove poslovne oprostare.

Takođe, proizlazi da su tužena i Preduzeće za poštanski saobraćaj a.d. B., zaključili 28.01.2013. godine ugovor o uređenju međusobnih odnosa po osnovu raskida ugovora od 27.10.2004. godine. Tim ugovorom (član 4.) konstatovano je da tužena duguje Poštama Srpske iznos od 1.300.000,00 KM, a da Pošte Srpske duguju tuženoj po osnovu zakupa 831.455,25 KM, a nakon prebijanja banka (tužena) duguje Poštama iznos od 1.070,163,63 KM, koji će platiti u roku od 8 dana, nakon čega sva međusobna potraživanja prestaju (član 6. ovog ugovora).

Upotreba tuđe stvari shodno odredbi člana 219. ZOO, podrazumijeva da, kad je neko tuđu stvar upotrijebio u svoju korist, imalac može zahtijevati, nezavisno od prava na naknadu štete, ili u odsustvu ove, da mu ovaj nadoknadi korist koju je imao od upotrebe.

Upotreba tuđe stvari u svoju korist postoji u slučaju kada neko lice pravno neosnovano upotrijebi tuđu stvar i na taj način ostvari koristi, pri čemu nije od značaja da li je bilo savjesno ili nesavjesno tj. da li je znalo ili nije znalo da upotrebljava tuđu stvar. Kada dođe do upotrebe tuđe stvari u svoju korist, odnos između korisnika i vlasnika stvari se raspravlja po pravilima o pravno neosnovanom obogaćenju, a po pravilima o naknadi štete samo ukoliko postoje uslovi za primjenu tih pravila.

Značenje tuđe stvari treba shvatiti u tom smislu da lice koje je upotrebljava nema nikakvo pravo na tu stvar.

Čak i besplatna upotreba tuđe stvari, koja se procijenjuje sa gledišta ostvarene uštede zbog korištenja tuđe stvari, može dovesti do obaveze plaćanja po osnovu odredbe člana 219. ZOO, ako se odnosi na ono što bi inače korisnik tuđe stvari trebalo da plati, a koji izdatak je izostao usljed korištenja tuđe stvari, u visini uštede koja je ostvarena neplaćanjem. To znači da se navedena korist ne može procjenjivati sa aspekta zakupnine koju je tužena naplatila od trećih lica, po osnovu zaključenih ugovora o zakupu.

Kod ovakvog stanja činjenica osnovano se revizijom tužioca ukazuje da drugostepeni sud nije dao obrazloženje iz kojih razloga je cijenio osnovanim žalbene navode tužene, kao i da nije cijenio navode tužioca iz odgovora na žalbu, te da nije obrazložen zaključak suda da nije dokazano da je tužena po osnovu zakupnine direktno primila bilo kakav iznos na ime zakupnine od trećih lica, niti da je dokazao da je tužena uvećala svoju imovinu na štetu tužioca.

U tom pravcu drugostepeni sud ne daje ocjenu izvedenih dokaza, nalaza vještaka ekonomske struke, Ugovora o uređenju međusobnih odnosa koji su tužena i Preduzeće za poštanski saobraćaj a.d. B., zaključili 28.01.2013. godine i drugih, pa se ne može ispitati pravilnost zaključka drugostepenog suda o nedostatku pasivne legitimacije tužene, te zaključka da tužilac nije dokazao da je tužena uvećala svoju imovinu na njegovu štetu.

Odredbom člana 8. ZPP propisano je da sud odlučuje koje će činjenice uzeti kao dokazane na osnovu slobodne ocjene dokaza, te da će savjesno i brižljivo cijiniti svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno. Takođe, odredba člana 191. stav 3. ovog zakona kaže da izreka presude sadrži odluku suda o usvajanju ili odbijanju pojedinih zahtjeva koji se tiču glavne stvari i sporednih traženja, dok je odredbom člana 191. stav 4. ZPP propisano da će sud u obrazloženju odluke izložiti zahtjeve stranaka i njihove navode o činjenicama na kojima se ovi zahtjevi zasnivaju, dokaze i ocjenu dokaza, kao i propise na kojima je sud zasnovao svoju odluku.

Imajući u vidu razloge konkretne pobijane drugostepene presude i razloge i sadržaj izjavljene žalbe tužene, po ocjeni ovog suda revident osnovano ukazuje da drugostepeni sud nije ocijenio žalbene navode koji su od odlučnog značaja, niti je dao razloge usvajanja žalbe i preinačenja prvostepene presude, čime je počinio povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. ZPP, a u vezi sa odredbom člana 231. ovog zakona, što je bilo od uticaja na donošenje pravilne i zakonite odluke.

Zadatak obrazloženja sudske odluke je da iznese subjektivne i objektivne elemente spora, objasni razloge zbog kojih je sud donio odluku sadržanu u izreci presude i na taj način pruži podlogu za kontrolu pravilnosti i zakonitosti odluke koju

vrši instancijski sud povodom uložene žalbe. Drugostepeni sud u obrazloženju odluke treba cijeliti žalbene navode koji su od odlučnog značaja i označiti razloge koje je uzio u obzir, jer drugostepena odluka u stvari sadrži odgovor drugostepenog suda na razloge žalbe. Stoga se iz obrazloženja drugostepene odluke treba vidjeti koje je žalbene razloge drugostepeni sud usvojio, a koje nije i zbog čega.

Pravo na kvalitetno obrazloženu sudsku odluku nalazi se u primjeni člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama koji štiti pojedinca od proizvoljnosti, jer sudska odluka treba da sadrži razloge koji su dovoljni da odgovore na suštinske aspekte, činjenične i pravne, supstancijalne ili proceduralne, na argumentacije iznesene od stranaka u sporu.

Kako je drugostepeni sud zbog pogrešnog pravnog pristupa u rješavanju ove pravne stvari propustio ocijeniti odlučne žalbene navode i utvrditi odlučne činjenice koje su od značaja za presuđenje, valjalo je pobijanu presudu na temelju odredbe člana 249. stav 1. i člana 250. stav 2. ZPP ukinuti i predmet vratiti drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će, imajući u vidu razloge navedene u ovom rješenju, pravilnom primjenom materijalnog i procesnog prava donijeti na zakonu zasnovanu odluku, za koju će dati jasne i logične razloge.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić